

Довідка

про творчий внесок **Вергуна Володимира Антоновича** в цикл робіт «Україна у сучасному міжнародному бізнесі»

Вергун Володимир Антонович, доктор економічних наук, професор кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заслужений економіст України (2009).

Він є одним із авторів і науковим редактором підручника «Міжнародний бізнес» 2007, 2009, 2014 років видання, який є першим в Україні підручником за даною спеціальністю. Його творчий внесок полягає у дослідженні генези та суті сучасного міжнародного бізнесу як сфери господарської діяльності і науки, як інституційно-функціональної системи, що функціонує у відповідному мікро- і макросередовищі. Особлива увага у наукових працях Вергуна В.А. приділена тим кількісним і якісним змінам, що відбуваються у видах і формах міжнародного бізнесу під впливом глобалізації та інформаційно-технологічної революції.

Зокрема, з'ясовано що ці зміни зумовлені зростанням ролі і впливу на всю систему міжнародного бізнесу факторів невизначеності, ризиків і турбулентності, появою низки нових викликів і загроз у діяльності різнорівневих суб'єктів міжнародної підприємницької діяльності.

Творчим доробком Вергуна В.А. є також поглиблене, систематичне дослідження дипломатичного забезпечення інтересів українських компаній на зовнішніх ринках, з'ясування суті економічної дипломатії, її механізму та інструментів реалізації має практичну спрямованість і сприяє національним фірмам посилити свої позиції у міжнародному конкурентному середовищі.

У монографіях та посібниках Вергуна В.А. розкриті особливості українського бізнес-середовища, трансформаційні зміни, що відбуваються в організаційно-правових формах суб'єктів та видах бізнесу, міститься поглиблений аналіз таких новітніх форм бізнесу як нанотехнологічний, соціальний, екологічний. Окреме місце в наукових роботах Вергуна В.А. займають проблеми, пов'язані з конкурентоспроможністю українських компаній, ефективністю їх зовнішньоекономічної діяльності, повномасштабною інтеграцією України у європейський та світо господарський простір.

За даним напрямом досліджень Вергуном В.А. опубліковано одноосібних та у співавторстві понад 30 монографій і навчальних посібників, більш ніж 50 статей і тез, загальна кількість публікацій складає близько 200 найменувань.

Науковий доробок автора знайшов відображення у навчальних курсах і спецкурсах, що читаються в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Під керівництвом Вергуна В.А. захищено 14 кандидатських дисертацій та рекомендована до захисту одна докторська дисертація.

Загальний науково-педагогічний стаж у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка 35 років. Почесний професор Вісконсінського міжнародного гуманітарного університету (США, 2011), почесний член Європейської Асоціації міжнародної освіти, нагороджений почесною медаллю «За визначний внесок у поширення ідеї єдності Європи» Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (2012)

/ Вергун В.А.

**Директор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

В.В.Копійка

Довідка

про творчий внесок **Расшивалова Дмитра Петровича**
в цикл робіт «Україна в сучасному міжнародному бізнесі»

Расшивалов Дмитро Петрович, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Автором опубліковано фундаментальний навчальний посібник «Ризик-менеджмент у міжнародному бізнесі», якій є першим в країні науковим та навчально-методичним виданням, що закладає теоретико-методологічні і практичні засади розробки та впровадження системи управління ризиками в компаніях, що працюють у царині міжнародного бізнесу.

Автором розкрито специфіку ризиків, невизначеності та асиметрії інформації у міжнародному бізнесі. Класифіковано типи ризиків, методи оцінки та сценарії поводження з ризиками міжнародних бізнес транзакцій. Особлива увага приділена ринковим, кредитним та операційним ризикам. Розкриваються міжнародні стандарти поводження з цими ризиками. Розкриваються особливості адаптації міжнародного досвіду побудови системи управління ризиками до реалій міжнародного бізнесу українських компаній. Посібник слугує засадничим джерелом для вивчення дисципліни ризик менеджмент у міжнародному бізнесі, що її вперше в Україні було запроваджено для викладання студентам освітньої програми «міжнародний бізнес» галузі знань «міжнародні відносини».

Расшивалов Д.П. є автором частини третьої «Фінанси у міжнародному бізнесі» у фундаментальному підручнику «Міжнародний бізнес» (розділи 11 та 12 «Фінансування експортно-імпортних операцій» і «Фінансові рішення у ризиковому середовищі міжнародного бізнесу», де розкриває питання валютних ризиків та хеджування й страхового захисту від ризиків міжнародних транзакцій.

Автор має понад сто наукових та навчально-методичних праць з даного напрямку дослідження, з них 5 монографій, 5 підручників (у співавторстві) та одноосібний навчальний посібник. Під керівництвом Расшивалова Д.П. захищено 10 кандидатських дисертацій з напрямку досліджень Україна у міжнародному бізнесі.

**Директор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
Імені Тараса Шевченка**

/ Расшивалов Д.П.

В.В. Копійка

Довідка

про творчий внесок **Ступницького Олексія Івановича**
в цикл робіт «Україна в сучасному міжнародному бізнесі»

Ступницький Олексій Іванович, кандидат економічних наук, професор кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Практичний творчий внесок з теми досліджень полягає у розробці автором наступних економетричних моделей: 1) фінансово-організаційний алгоритм з використанням методів часових рядів і одночасних рівнянь, складовою якого є інститути спільного інвестування як провідні суб'єкти фінансового посередництва сучасного інвестиційно-інноваційного ринку в Україні, доведено щільність кореляційних зв'язків між темпами зростання вартості їх активів, динамікою ВВП та інвестицій в основний капітал та цінні папери; 2) модель управління персоналом АТ як синтез заданих параметрів оптимізації взаємодії структурних підрозділів центрального апарату та філій при використанні профільних та непрофільних активів; 3) модель інтеграційної динаміки міжнародних пасажирських авіаперевезень на основі методу кореляційно-регресійного аналізу і статистичних коефіцієнтів детермінації Дарбіна-Уотсона, які дозволили виявити функціональні і стохастичні взаємозв'язки, що виражені у формі багатofакторних рівнянь множинної регресії, авторегресії та ковзного середнього; 4) модель оцінки динаміки інтеграційних процесів для України шляхом виокремлення кількісних параметрів мультиплікативних моделей окремих країн ЄС з використанням трендових та циклічних складових динаміки показника питомої ваги прямих іноземних інвестицій, що дало можливість виявити показники виміру ефективності взаємодії фінансових інституцій України із суб'єктами регіональних інтеграційних угруповань, пріоритетні напрями їх адаптації до вимог європейських фінансових органів; 5) модель кількісного оцінювання ефективності і перспектив участі України в регіональних торговельно-економічних об'єднаннях на основі методу аналізу ієрархій і з виокремленням ключових інтегрованих компонентів, що дає змогу оцінити їх привабливість для України на основі умов диверсифікації товарного експорту й імпорту; 6) модель оцінювання інноваційної ефективності ТЛС України на основі системи згрупованих кількісних показників із використанням методу нормалізації Севіджа, теорії ігор, показників щільності автомобільних і залізничних комунікацій, їх маршрутної ефективності у розрізі регіонів України.

Автором опубліковано з даного напрямку дослідження 148 фахових видань, з них 47 монографій, підручників і навчальник посібників як одноосібних, так і у співавторстві, при цьому за останні роки: «Сучасний факторинг: ефективність торговельних операцій та управління корпоративними фінансами» (2010); «Іноземні інвестиції: офшорні зони та їх інституції в міжнародному бізнесі»

(2012); «Міжнародне корпоративне управління» (2012); «Контролінг у системі міжнародного бізнесу» (2013); «Сучасні глобальні конкурентні стратегії ТНК» (2013); «Фірма в умовах глобальної нестабільності: виклики, можливості та ризики нової економіки» (2015); «Корпоративне управління: процеси, стратегії, технології» (2015); «Сучасна фірма: виклики та управління змінами» (2016); «Транспортно-логістичні мережі країн східноєвропейського економічного простору: тенденції, проблеми, перспективи» (2016); «Розвиток інституцій мікрофінансування на світовому ринку фінансових послуг: досвід країн ЄС для України» (2017).

Ступницький О.І. взяв участь у 32 міжнародних конференціях та симпозіумах, під його керівництвом 10 аспірантів успішно захистили кандидатські дисертації з досліджуваної проблематики. Ступницьким О.І. були підготовлені аналітичні доповідні записки, які знайшли практичне впровадження у діяльності Верховної Ради України, Кабінету міністрів України, Міністерства закордонних справ України, Київської міської державної адміністрації.

Загальний науково-педагогічний стаж у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка 36 років. На основі результатів дослідження та практичної роботи в даній сфері ним викладаються спецкурси «Кон'юнктура та прогнозування світових товарних ринків», «Ціноутворення на світових товарних ринках», «Інноваційно-інвестиційний менеджмент», «Менеджмент проектів», «Інтелектуальна власність у міжнародному бізнесі».

Почесний професор Інституту міжнародних відносин Київського Національного університету імені Тараса Шевченка (2011), Почесний професор Вісконсінського міжнародного гуманітарного університету (США, 2011), почесний член Європейської Асоціації міжнародної освіти, нагороджений почесною медаллю «За визначний внесок у поширення ідеї єдності Європи» Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (2012).

 / Ступницький О.І.

**Директор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
Імені Тараса Шевченка**

В.В. Копійка

Довідка
про творчий внесок **Мазуренко Валентини Петрівни**
в цикл робіт «Україна у сучасному міжнародному бізнесі»

Мазуренко Валентина Петрівна, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Автором здійснено наукове обґрунтування теоретичних положень закономірностей становлення міжнародного маркетингу та ідентифіковано новітні імперативи його розвитку під впливом трансформаційних процесів світового господарства. Узагальнено концептуальні підходи до визначення сутності маркетингу та міжнародного маркетингу, дано авторське визначення міжнародного маркетингу та виокремлено його місце в системі міжнародного бізнесу. Систематизовано та комплексно викладено маркетингові методи аналізу ендогенних та екзогенних факторів, що впливають на інструментарій міжнародного маркетингу, напрямки маркетингових досліджень та прийняття рішень щодо інтернаціоналізації бізнесу й умов міжнародного підприємництва. Розкрито сутнісні характеристики маркетингової інформаційної системи та механізму інформаційного забезпечення міжнародного маркетингу, узагальнено теоретико-методологічні засади маркетингових досліджень, виокремлено процес збору та оцінки ринкової інформації, визначено структуру міжнародного маркетингового дослідження та класифіковано методи їх проведення. Особливу увагу приділено основним інструментам міжнародного маркетингу та розкрито специфіку завдань міжнародного маркетингу міксу.

Здійснено поглиблене, системне розкриття та комплексний аналіз основних теоретичних положень і прикладних підходів до визначення закономірностей розвитку брендів банківських установ за сучасних умов асиметрії світогосподарських процесів, адаптації загальноекономічного теоретико-методологічного апарату до аналізу механізмів та інструментів диверсифікації брендів банківських установ, розроблено оптимальну методіку оцінки вартості брендового капіталу й виокремлено параметри її успішного застосування в умовах національної економіки. Виокремлено особливості та чинники новітніх перетворень на українському ринку брендів банківських установ і розкрито основні детермінанти розвитку українського банківського сектору, що дало змогу систематизувати етапи розвитку банківської системи України та визначити основні етапи трансформації механізму управління брендами на вітчизняному банківському ринку. Удосконалено класифікацію та специфікацію складної багатокомпонентної архітектоніки капіталу бренда, виокремлено етапи механізму управління новоствореним брендом та надано інтерпретацію сутності диверсифікації

бренда як стратегічного ресурсу та інструменту управління вітчизняною банківською установою. На основі емпіричного дослідження побудовано економетричну модель та здійснено оцінку впливу елементів капіталу бренда на його вартість, що дозволило виокремити чинники, які найбільше впливають на силу та вартість бренда і є пріоритетними у розвитку та управлінні брендом.

Загальний науковий та науково-методичний доробок автора за даним напрямком дослідження складає понад 160 праць (у тому числі 17 монографій, підручників і навчальних посібників як одноосібних, так і у співавторстві) в українських та зарубіжних професійних виданнях, у т.ч. scopus, з питань міжнародного маркетингу, маркетингового менеджменту, стратегічного управління, статистики та міжнародного бізнесу.

Наразі під керівництвом автора 9 аспірантів успішно захистили кандидатські дисертації на здобуття наукового ступеню кандидата економічних наук.

/ Мазуренко В.П.

**Директор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
Імені Тараса Шевченка**

В.В. Копійка

Довідка

про творчий внесок **Якубовського Валерія Володимировича** в цикл робіт «Україна у сучасному міжнародному бізнесі»

Якубовський Валерій Володимирович, доктор технічних наук, професор кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, брав активну участь і був співавтором підготовки циклу публікацій «Україна у сучасному міжнародному бізнесі».

В рамках виконання даного комплексного циклу робіт Якубовським В.В. на єдиній методологічній основі розглянута еволюція та узагальнено сучасний стан системних підходів і методів менеджменту підприємств та організацій найбільш розвинених країн світу. Спираючись на всебічний аналіз та узагальнення історичного процесу розвитку та становлення менеджменту, його формування як цілісної системи з відповідними функціями, методами та процесами, автором розроблений концептуально новий підхід до розробки та впровадження як окремих, так і інтегрованих систем менеджменту підприємств будь-яких галузей економіки.

При формуванні цього підходу враховані сучасні тенденції розвитку систем менеджменту різних сфер діяльності, включаючи менеджмент якості, інформаційної та харчової безпеки, гігієни та безпеки праці, ризик-менеджмент, екологічний менеджмент, енергоменеджмент та інших. Даний уніфікований підхід, який базується на систематизованому аналізі існуючих уявлень щодо системних методів менеджменту організацій будь-яких сфер діяльності у вітчизняній та закордонній літературі, обґрунтовано та розроблено вперше.

Основні положення розробленого підходу, який спирається на встановлені загальні принципи та закономірності найбільш ефективного функціонування систем менеджменту підприємств будь-яких сфер діяльності, узагальнені в одноосібно виданій монографії «Системні методи менеджменту в міжнародному бізнесі», яка є складовою частиною циклу наукових та науково-методичних праць напрямку «Україна в сучасному міжнародному бізнесі», виконаних колективом авторів.

За своєю суттю монографія являє собою результат виконаних автором багаторічних досліджень проблем сучасного менеджменту, як складової частини міжнародного бізнесу в цілому. Вона спирається також на узагальнення результатів практичної діяльності по впровадженню на основі розробленого підходу передових методів системного менеджменту на вітчизняних підприємствах.

Це складає практичну значущість виконаних автором робіт, оскільки кількість вітчизняних підприємств в різних галузях виробництва та послуг на яких впроваджені автором та під його безпосереднім керівництвом систем менеджменту, складає більш ніж 300. Свідомством ефективності впроваджених на основі розробленого автором узагальненого підходу систем менеджменту є той факт, що всі ці системи успішно пройшли сертифікаційний аудит та були визнані такими, що відповідають сучасним вимогам, а самі підприємства отримали сертифікати відповідності систем менеджменту у найбільш відомих міжнародних сертифікаційних органів.

Це значною мірою сприяло підвищенню загального іміджу, конкурентоздатності на міжнародних ринках та загальної ефективності діяльності значної кількості вітчизняних підприємств різних галузей економіки.

Під час виконання роботи Якубовський В.В. обіймав посаду професора кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Окремі результати цього напрямку загального циклу робіт опубліковані в більш ніж 30 вітчизняних та закордонних виданнях.

/ Якубовський В.В.

**Директор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
Імені Тараса Шевченка**

В.В. Копійка

Комітет з Державних премій
України
в галузі науки і техніки

Довідка
про творчий внесок **Голубія Ігоря Євгеновича**
в цикл робіт «Україна у сучасному міжнародному бізнесі»

Голубій Ігор Євгенович, кандидат економічних наук, заступник директора Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, за сумісництвом доцент кафедри міжнародного бізнесу, приймав активну участь і був співавтором у рамках підготовки циклу публікацій за напрямом «Міжнародний бізнес».

Основний напрям його спеціалізації – менеджмент зовнішньоекономічної діяльності та інші аспекти функціонування фірми в середовищі міжнародного бізнесу з урахуванням нових явищ, процесів і тенденцій розвитку бізнес-діяльності в умовах глобального середовища. Ним послідовно розкриваються методологічні, організаційні та правові основи зовнішньоекономічної діяльності, інструментарій менеджменту в цій галузі. Спираючись на базові теоретичні знання та загальну логіку ведення бізнесу, він закладає основи з практичного проведення зовнішньоекономічних операцій з урахуванням нормативного матеріалу та конкретної національної специфіки.

Зовнішньоекономічна діяльність реалізується в комплексі численних форм співробітництва різних країн, виробничих, торговельно-комерційних контактів, які виходять за межі окремих держав, а також засобів регулювання зазначених контактів зі сторони владних інститутів. Тому і основним творчим доробком є вивчення зовнішньоекономічної діяльності в комплексі – приймаючи до уваги різноманітність суб'єктів, об'єктів, інструментів досягнення цілей та встановлених правил, що на основі застосованого наукового інструментарію, дозволило провести системне теоретичне відтворення економічних процесів.

Голубій І.Є. брав участь у роботі понад 25 конференцій, у тому числі міжнародних, є автором понад 60 публікацій, включаючи 3 монографії, автор і співавтор 8 підручників і навчальних посібників з управління зовнішньоекономічною діяльністю та міжнародного бізнесу, низки статей із зазначеної проблематики.

Директор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
Імені Тараса Шевченка

/ Голубій І.Є.

В.В. Копійка

Довідка

про творчий внесок **Кредісова Анатолія Івановича** в цикл робіт «Україна у сучасному міжнародному бізнесі»

Кредісов Анатолій Іванович, доктор економічних наук, професор кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Заслужений працівник народної освіти України.

Здійснений автором історико-теоретичний аналіз реальної дійсності країн з ринковою економікою, в т.ч. й України, дозволив обґрунтувати, що економіка суспільства є визначальною складовою існуючих суспільних інститутів. Доведено, що в умовах масового виробництва і вільного підприємництва економічні інститути стають бізнесовими, які впливають на їх взаємозв'язок з державними і соціальними інститутами. Показано закономірність виникнення та розвитку менеджменту бізнесу у взаємозв'язку з економічною теорією. Обґрунтовано вплив політико-економічного аспекту останньої на менеджмент, зокрема визначення тенденцій його розвитку в перспективі, а також відповідних рис менеджера. З'ясована залежність розвитку бізнесу від політичних та соціальних інститутів, яка відображається в підходах до організації (управління) бізнесу. Соціальна відповідальність бізнесу визначена як вирішальний вектор його сучасного розвитку. Здійснене подальше удосконалення наукової ідеї, що соціальна відповідальність бізнесу, як колективний економічний інститут суспільства, послаблює одну з головних суперечностей капіталістичної економіки – суперечності, яка існує між інтересами бізнесу (отримання прибутку) і суспільством. Розкрита сутність ще одного колективного економічного інституту – державно-приватного партнерства (ДПП). Показано, що ДПП сприяє капіталістичній економіці позбутися такого її недоліку, як незгоди чи антагонізм між приватним і державним секторами. Внаслідок партнерства держава перетворюється в учасника об'єктивного процесу усупільнення виробництва, стає партнером приватного підприємця та сприяє радикальній трансформації капіталістичної ринкової економіки, її подальшій соціалізації.

Автором опубліковано з даного напрямку дослідження більше 30 статей. На основі результатів дослідження розроблено декілька навчальних курсів для підготовки фахівців освітнього рівня магістр. Видано: одноосібні монографії «Маркетинг», «Історія вчень менеджменту», «Менеджмент в історичному розвитку як теорія», монографію у співавторстві «Менеджмент для

керівників»; навчальні посібники «Історія економічної думки України» (чл. авт. кол.), «Соціальне ринкове господарство» (відп. редактор, чл. авт. кол.), «Управління зовнішньоекономічною діяльністю» (відп. редактор, чл. авт. кол.), «Фінансовий сектор ринкової та транзитивної економіки» (відп. редактор, чл. авт. кол.), «Основи патентування та ліцензування» (відп. редактор, чл. авт. кол.), «Менеджмент: навчальні матеріали у схемах і формулах» (відп. редактор, чл. авт. кол.); підручники «Основи економічної теорії: політекономічний аспект» (чл. авт. кол.), «Міжнародний бізнес» (чл. авт. кол.).

Під керівництвом Кредісова А.І. захищено 30 кандидатських та 4 докторських дисертацій. Він є лауреатом премії імені М.В.Птухи Національної академії наук України.

/ Кредісов А.І.

**Директор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

Копійка В.В.

Комітет з Державних премій
України
в галузі науки і техніки

Довідка

про творчий внесок **Приятельчук Олени Анатоліївни**
в цикл робіт «Україна у сучасному міжнародному бізнесі»

Приятельчук Олена Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Автором проведено ґрунтовний аналіз визначення, взаємозв'язку та взаємозалежності таких категорій, як міжнародні, транснаціональні, багатонаціональні та міжнародні корпорації. Представлено систему еволюції їх організаційних форм та проаналізовано ефективність їх використання на окремих стадіях розвитку міжнародних компаній, в умовах окремих галузей, ринків та умов середовища їх функціонування. Визначено місце корпоративної екологічної відповідальності в концепції сталого розвитку, в процесі соціалізації бізнесу та формування соціальної економіки. Розглянуто окремі аспекти етики бізнесу в аспекті формування відповідального бізнесу, ведення ділових переговорів. Сформовано систему кроскультурного менеджменту на основі вивчення та аналізу місця та ролі бізнес-культур, характерних рис національних культур, специфіки побудови корпоративної, організаційної та управлінської культур. Представлено комплекс управління людськими ресурсами в міжнародному бізнесі, що містить такі елементи, як: управління людськими ресурсами як складова державної соціально-економічної політики, формування трудового потенціалу, оцінка та методи підвищення його конкурентоздатності на світовому ринку праці, окремі аспекти менеджменту персоналу, включаючи етапи набору, відбору, адаптації, професійної орієнтації, розвитку, мотивації, оцінювання та винагороди працівників тощо.

Автором опубліковано з даного напрямку дослідження 60 статей у фахових виданнях. На основі результатів дослідження та практичної роботи в даній сфері розроблено декілька навчальних курсів для підготовки студентів освітнього рівня магістра. Видано одноосібну монографію «Формування та розвиток кроскультурного менеджменту (на прикладі міжнародних корпорацій)», навчально-наочний посібник (у співавторстві) «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», навчальний посібник (у співавторстві) «Сучасна фірма: виклики та управління змінами», підручник «Міжнародний бізнес» (у співавторстві).

Директор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
Імені Тараса Шевченка

/ Приятельчук О.А.

В.В. Копійка